

Temel Linux Komutları

İlkay TÜRK ÇAKIR

Ankara Üniversitesi
Hızlandırıcı Teknolojileri Enstitüsü
(PFVA'25)
12 Şubat 2025

Linux Nedir?

- Linux, serbestçe dağıtılabilen, çok görevli, çok kullanıcı, birçok platformda çalışabilen ve herhangi bir maliyeti olmayan bir UNIX işletim sistemi türevidir. UNIX'ten ilham alan, bir grup bağımsız yazılımcı tarafından geliştirilen bir işletim sistemi çekirdeğidir.
- Unix 1960 yıllarında geliştirilmiş, çoklu kullanıcı, çoklu iş çalışma alanı özelliği olan, server, masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarda çalışabilen, çok kararlı ve sağlam bir işletim sistemidir.
- Linux, normal bir kullanıcı için Windows veya macOS işletim sistemi gibi çalışır. Webde gezinebilir, e-postalarınızı kontrol edebilir, Office uygulamalarını kullanabilir, PDF belgelerini okuyabilir, müzik dinleyebilir, video izleyebilir, fotoğraflarınızı görüntüleyebilir ve oyun oynayabilirsiniz.
- Linux işletim sistemi Windows işletim sistemine göre oldukça güvenlidir

Linus Benedict Torvalds

Linux Dağıtımları

KOMUT

AÇIKLAMA

pwd	"Print Working Directory". Çalışılan dizini gösterir.
ls -l	Uzun formatta listeler. Herbir satıra bir dosya gelecek şekilde listeler. Dosya hakkında ek bilgiler verir.
ls -a	Gizli dosyaları da listeler.
ls -ltr	Dosyaları uzun formatta değiştirme zamanına göre sıralar.
ls	Bulunulan dizindeki bütün dosyaları listeler.
mkdir	Dizin yapar
cd ilk	ilk dizinine geçmek için kullanılır.
cd .. (cd cd~)	bir geri dizine gider. (Ev dizinine geri döner).
rm -r ilk (rm -rf ilk)	ilk isimli dizini siler

Not: file->dosya
directory->dizin veya klasör

KOMUT**AÇIKLAMA**

touch dosya_adi	boş bir dosya oluşturur
clear	Ekranı temizler
ln -s b a	a'dan b'ye (a->b) sembolik link yapar.
whereis komut_adi	komutun nerede olduğunu gösterir
diff dosyaadi_a dosyadi_b	İki dosyadaki farklılıkları görmek için kullanılır.
locate dosya_adi	dosyanın nerede olduğunu gösterir
man something	something hakkında açıklama verir
info something	something hakkında açıklama verir

Metin Düzenleyici (Editör)

- nano
- edit
- emacs
- pico
- vi/vim